

Brüsszel, 2025. július 31.
(OR. en)

11314/25

Intézményközi referenciaszám:
2025/0243 (NLE)

COPEN 201
DROIPEN 78
JAI 1041
ENV 705
RELEX 1010

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2025. július 29.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2025) 433 final
Tárgy:	Javaslat A TANÁCS HATÁROZATA az Európa Tanács a környezet büntetőjog általi védelméről szóló egyezményének az Európai Unió nevében történő aláírásáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2025) 433 final.

Melléklet: COM(2025) 433 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.7.29.
COM(2025) 433 final

2025/0243 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

**az Európa Tanács a környezet büntetőjog általi védelméről szóló egyezményének az
Európai Unió nevében történő aláírásáról**

INDOKOLÁS

A jelen javaslat az Európa Tanács a környezet büntetőjog általi védelméről szóló egyezményének (a továbbiakban: egyezmény) az Európai Unió nevében történő aláírására vonatkozik.

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és célkitűzései

A környezeti bűncselekmények jelentős károkat okoznak a környezetben, az emberi egészségben és a gazdaságokban, és mind az Európai Unióban, mind világszerte egyre nagyobb aggodalomra adnak okot. A környezeti bűnözés a kábítószer-kereskedelem, az emberkereskedelem és a hamisítás után a világ negyedik legelterjedtebb szervezett bűnözői tevékenysége. A környezeti bűncselekmények száma évente 5–7 %-kal növekszik ⁽¹⁾. Az olyan bűncselekmények, mint az illegális erdőirtás, a víz-, levegő- és talajszennyezés, az ózonkárosító anyagok kereskedelme, az orvvadászat és más bűncselekmények súlyosan rongálják a biológiai sokféleséget, károsítják az emberi egészséget és egész ökoszisztémákat pusztítanak el. Az ebből eredő károk és rongálás globális hatása – amelynek előidézésében nemzetközi szinten gyakran a szervezett bűnözés is közreműködik – szükségessé teszi a határozott fellépést, a környezeti bűnözés kategóriáinak közös értelmezésén alapuló határozott nemzetközi együttműködést, a szankciókat és a határokon átnyúló együttműködést.

Az EU az elmúlt évtizedekben fokozatosan egyre nagyobb erőfeszítéseket tett a környezetre káros magatartás szabályozására. Jelenleg számos uniós jogalkotási eszköz, főként irányelvek állapítanak meg releváns normákat és korlátokat a különféle környezetvédelmi ágazatok, valamint a kötelezettek kapcsolódó felelősségei tekintetében. A környezetvédelem további szigorítása és a környezeti bűncselekmények elleni küzdelem megerősítése érdekében az EU elfogadta a környezet büntetőjog általi védelméről, valamint a 2008/99/EK és a 2009/123/EK irányelv felváltásáról szóló, 2024. április 11-i (EU) 2024/1203 európai parlamenti és tanácsi irányelvet (a továbbiakban: a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelv). A környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelv a környezet hatékonyabb védelme érdekében közös minimumszabályokat állapít meg a bűncselekmények és a szankciók fogalommeghatározása, valamint a környezeti bűncselekmények megelőzését és az azok elleni küzdelmet, továbbá az uniós környezetvédelmi jogszabályok hatékony végrehajtását célzó intézkedések tekintetében. A környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelv 2024. május 20-án lépett hatályba, és előírja a tagállamok számára, hogy 2026. május 20-ig fogadják el a szükséges tagállami végrehajtási intézkedéseket.

Az Európa Tanács – amely a környezet büntetőjog általi védelméről szóló 1998. évi Európa tanácsi egyezményben ⁽²⁾ (a továbbiakban: 1998. évi egyezmény) elsőként fogadott el nemzetközi jogi eszközt a környezeti bűncselekmények elleni küzdelem érdekében – szintén hangsúlyozza, hogy az ilyen jellegű bűncselekmények elleni küzdelem terén fokozott nemzetközi megközelítésre van szükség.

Az 1998. évi egyezmény soha nem lépett hatályba, mivel nem sikerült elérni a szükséges minimális számú megerősítést vagy csatlakozást.

Ezért az Európa Tanács bűnmegelőzési és bűnellenőrzési tevékenységek felügyeletéért és koordinálásáért felelős irányítóbizottsága – a bűnügyi problémákkal foglalkozó európai

⁽¹⁾ Az UNEP-INTERPOL gyorsreagálási értékelése: The Rise of Environmental Crime (A környezeti bűnözés megerősödése), 2016. június.

⁽²⁾ Egyezmény a környezet büntetőjog általi védelméről, ETS 172. sz., elfogadva: 1998. november 4-én.

bizottság (CDPC) – létrehozta a környezet büntetőjog általi védelmével foglalkozó szakértői munkacsoportot (a továbbiakban: CDPC-EC), hogy megvalósíthatósági tanulmány⁽³⁾ keretében mérlegelje a lehetséges további lépéseket azáltal, hogy felméri, megvalósítható és indokolt lenne-e a meglévő 1998. évi egyezményt felváltó új egyezmény kidolgozása. A CDPC-EC 2022 júniusában úgy határozott, hogy egy új egyezmény megfogalmazása megvalósítható és indokolt.

2022. november 23-án az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága elfogadta a környezet büntetőjog általi védelmével foglalkozó új szakértői bizottság (PC-ENV) feladatmeghatározását⁽⁴⁾. A PC-ENV-et a Miniszteri Bizottság és a CDPC felügyelete alatt hozták létre és bízta meg azzal, hogy dolgozza ki a környezet büntetőjog általi védelméről szóló új egyezményt.

Az Unió tárgyalásokat folytatott az egyezményről az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 216. cikke (1) bekezdésének negyedik fordulata alapján, amely szerint az Unió tárgyalásokat folytathat és nemzetközi megállapodást köthet, amennyiben az „[...] valószínűsíthetően érinti a közös szabályokat vagy megváltoztatja azok alkalmazási körét”.

Az EUMSZ 218. cikke (3) és (4) bekezdésének megfelelően az Európai Bizottság képviselte az Uniót az egyezményről szóló tárgyalásokon a Tanács határozatával összhangban, amely felhatalmazta az Európai Bizottságot a részvételre⁽⁵⁾.

Az Unió aktívan vett részt a tárgyalásokon, és arra törekedett, hogy biztosítsa az egyezmény uniós joggal való összeegyeztethetőségét, a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelvvel való összhangot, valamint az egyezmény nemzetközi szintű minőségét és hozzáadott értékét.

Több tárgyalási fordulót követően⁽⁶⁾ a PC-ENV a 2024. június 4. és 7. között tartott negyedik ülésén megállapodott az új egyezmény szövegéről.

Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága [...] -án/-én fogadta el az egyezményt, és azt [...] -án/-én, a/az [...] helyszínen nyitotta meg aláírásra.

A jelen javaslat célja, hogy elindítsa az egyezmény Unió általi aláírásának folyamatát azzal a céllal, hogy ezt követően az Unió megkösse azt, és javaslatot tegyen a Tanácsnak, hogy fogadjon el határozatot az Uniónak az egyezmény aláírására való felhatalmazásáról az EUMSZ 218. cikke (5) bekezdésével összhangban.

Az egyezmény teljes mértékben összeegyeztethető általában az uniós joggal, és különösen a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelvvel, továbbá világszerte elő fogja mozdítani a környezeti bűncselekményekre vonatkozó szabályozás uniós megközelítéséből származó kulcsfogalmakat az Európa Tanács más tagjai és azon fontos nemzetközi partnerek körében, amelyek az egyezmény részes feleivé válhatnak.

- **Az egyezmény tartalma**

⁽³⁾ Megvalósíthatósági tanulmány a környezet büntetőjog általi védelméről, „CDPC(2021)9-Fin”.

⁽⁴⁾ Bűnügyi problémákkal foglalkozó európai bizottság (CDPC) – A környezet büntetőjog általi védelmével foglalkozó új szakértői bizottság (PC-ENV) feladatmeghatározása, CM(2022)148-add2final.

⁽⁵⁾ A Tanács (EU) 2023/2170 határozata (2023. szeptember 28.) az Európai Bizottságnak a környezet büntetőjog általi védelméről szóló 1998. évi egyezményt (ETS 172. sz.) hatályon kívül helyező és annak helyébe lépő Európa tanácsi egyezményről szóló tárgyalásokon az Európai Unió nevében való részvételre történő felhatalmazásáról.

⁽⁶⁾ A tárgyalási fordulókat 2023. október 16–18., 2024. február 27–29. és 2024. június 4–7. között tartották.

Az egyezmény célkitűzése a környezeti bűncselekmények hatékony megelőzése és az ellene folytatott küzdelem, a nemzeti és nemzetközi együttműködés előmozdítása és megerősítése, valamint olyan minimumszabályok megállapítása, amelyek iránymutatásként szolgálnak az államok számára a nemzeti jogszabályaikban való alkalmazáshoz.

Az egyezmény a bűncselekmények megelőzésére, felderítésére, nyomozására, büntetőeljárás alá vonására és szankcionálására vonatkozik, és meghatározza a „jogellenes”, a „víz”, az „ökoszisztéma” és a „hulladék” kifejezések fogalmát. Ezek a fogalommeghatározások teljes mértékben összhangban állnak az uniós jog vonatkozó fogalommeghatározásaival és fogalmaival.

Az egyezmény kötelezi a feleket, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket az egyezményben foglalt rendelkezések elfogadása érdekében. Az egyezmény olyan intézkedéseket foglal magában, amelyek célja, hogy a nemzeti jogban bűncselekménynek nyilvánítsák az egyezmény hatálya alá tartozó jogellenes magatartásokat, és vonatkozó szankciókat határozzanak meg. Az egyezmény továbbá számos intézkedést tartalmaz a környezeti bűncselekmények elleni hatékony küzdelem biztosítása érdekében, többek között az erőforrásokra, a képzésre, az együttműködésre és a stratégiai megközelítésekre vonatkozóan.

Az anyagi büntetőjogról szóló fejezet a környezetszennyezéssel, a környezetvédelmi követelményeket sértő termékek forgalomba hozatalával, a vegyi anyagokkal, a radioaktív anyagokkal, a higannyal, az ózonkárosító anyagokkal és a fluortartalmú üvegházhatású gázokkal kapcsolatos jogellenes és szándékos bűncselekményekre, a hulladékkal, létesítményekkel, hajókkal kapcsolatos bűncselekményekre, valamint a felszíni és felszín alatti vizek jogellenes kivételével, a jogellenesen kitermelt faanyag kereskedelmével, a védett, vadon élő növény- és állatfajok jogellenes kizsákmányolásával, elpusztításával, megsemmisítésével, begyűjtésével és birtoklásával, a védett, vadon élő növény- és állatfajok kereskedelmével, a védett területen található élőhelyek jogellenes károsításával, valamint az idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatos bűncselekményekre vonatkozik.

Az egyezmény arról is rendelkezik, hogy különösen súlyos bűncselekménynek kell tekinteni az egyezmény hatálya alá tartozó bűncselekményeket, amennyiben azokat szándékosan követik el, és különösen súlyos kárt vagy pusztítást okoznak.

A büntetőjog általános rendelkezéseiről szóló külön szakasz tartalmazza a felbujtásra, bűnségélyre és kísérletre, a joghatóságra, a jogi személyek felelősségére, a szankciókra és intézkedésekre, a súlyosító körülményekre, valamint a valamely másik fél által hozott korábbi ítéletek figyelembevételére vonatkozó rendelkezéseket. A természetes személyekre kiszabható szankcióknak magukban kell foglalniuk a szabadságvesztést, és azok kiegészülhetnek pénzügyi szankciókkal is. A jogi személyekre kiszabható szankcióknak magukban kell foglalniuk a büntetőjogi vagy nem büntetőjogi pénzügyi szankciókat, és azok kiegészülhetnek más intézkedésekkel is, például a kereskedelmi tevékenység gyakorlásától való eltiltással, az állami juttatásokhoz, támogatásokhoz és közfinanszírozáshoz való jogosultságból történő kizárással, valamint bűnügyi felügyelet alá helyezéssel. A feleknek továbbá lehetővé kell tenniük az ezen egyezménnyel összhangban meghatározott bűncselekmények elkövetési eszközeinek és a bűncselekményekből származó jövedelemnek a befagyasztását, lefoglalását és elkobzását.

A bűncselekmények kivizsgálásának és büntetőeljárás alá vonásának nem kell feljelentésen alapulnia. A kellő érdekeltséggel rendelkező vagy jogsérelemre hivatkozó személyeknek és a környezetvédelmet előmozdító nem kormányzati szervezeteknek jogot kell biztosítani a büntetőeljárásban való részvételre olyan mértékben, amilyen mértékben ilyen jogok más bűncselekményekkel kapcsolatos eljárásokban is biztosítottak az adott országban.

Az egyezmény kötelezi a feleket, hogy ezen egyezménnyel összhangban, valamint a büntetőügyekben folytatott együttműködésről szóló vonatkozó nemzetközi és regionális eszközök alkalmazása révén együttműködjenek egymással. Lehetővé teszi továbbá a felek közötti információcserét, és az adatvédelmi szabályok betartására kötelezi őket.

Az egyezmény továbbá intézkedéseket ír elő az áldozatok és tanúk, illetve a bűncselekményeket bejelentő és az igazságszolgáltatással más módon együttműködő személyek védelme érdekében.

Létrejön a felek képviselőiből álló Részes Felek Bizottsága, amely egy ellenőrzési mechanizmus révén nyomon követi az egyezmény végrehajtását, és elősegíti az információk, tapasztalatok és bevált gyakorlatok felek közötti összegyűjtését, elemzését és cseréjét.

Az egyezmény emellett alapot biztosít a felek számára bizonyos fenntartások megfogalmazására, beleértve azt a lehetőséget, hogy a regionális integrációs szervezetek a harmonizált belső jogszabályok alapján meghatározhassák az egyezményben foglalt egyes fogalmak tartalmát.

• Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel

Az egyezményről folytatott tárgyalások során figyelembe vették a Tanács által elfogadott átfogó tárgyalási irányelveket, valamint a tárgyalás lefolytatására adott 2023. szeptember 28-i felhatalmazást.

Az egyezmény teljes mértékben összhangban áll a környezet magas szintű védelmére és minőségének javítására irányuló uniós célkitűzéssel, amelyet az EUSZ 3. cikkének (3) bekezdése és az EUMSZ 191. cikke ír elő.

Az egyezmény pontosan tükrözi a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelv hatályát, szerkezetét és tartalmát, és kiterjed a Szerződésekben meghatározott uniós hatáskörbe tartozó kérdésekre.

Az egyezményben foglalt jogi fogalommeghatározások és terminológia összhangban állnak az uniós jog vonatkozó jogi fogalommeghatározásaival és fogalmaival, például az „ökoszisztéma” fogalmának a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelv 2. cikke (2) bekezdésének c) pontjában foglalt meghatározása megfelel az egyezmény 3. cikkének c) pontjában foglalt meghatározásának. Az egyezmény bűncselekmény-kategóriái megfelelnek a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelvben meghatározott bűncselekményeknek, valamint a személyek felelősségére és a szankciókra, az eljárási jogokra és az együttműködésekre, a megelőző intézkedésekre és a civil társadalom részvételére vonatkozó rendelkezésekre.

Az egyezményben foglalt környezeti bűncselekmények és azok tartalma pontosan meghatározottak, és összeegyeztethetők az uniós joggal, különösen a bűncselekményeknek a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelv 3. cikke (2) bekezdésében foglalt jegyzékével. Az egyezmény hatálya alá tartozó bűncselekmények jegyzéke a szándékos és jogellenes magatartásokra vonatkozik, és teljes mértékben összhangban áll a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelvben meghatározott bűncselekményekkel. Az Európa Tanács eredeti tervezetében szereplő „jogellenes halászat” bűncselekmény a felek közötti megállapodás hiányában nem szerepel a szakértői szinten elfogadott szövegben. Az Európa Tanács eredeti tervezetében javasolt „jogellenes bányászat, valamint ásványok és fémek jogellenes kereskedelme” bűncselekmény tartalmáról és fogalommeghatározásáról sem született megállapodás. A vonatkozó rendelkezést átfogalmazták, és jelenleg csak a jogszabályban előírt engedély nélkül végzett bányászati tevékenységekre vonatkozik, ami összhangban áll a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelvvel. Ezen túlmenően az egyezmény a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelvhez hasonlóan

„különösen súlyos bűncselekménynek” minősíti a jelentős méretű vagy környezeti értékű ökoszisztéma, a védett területen található élőhely, illetve a levegő, a talaj és a víz minőségének megsemmisítését, vagy visszafordíthatatlan, széles körű és jelentős megkárosítását, illetve tartós, széles körű és jelentős megkárosítását.

Az Európa Tanács eredeti egyezménytervezetének az állami kötelezettségekre és a kellő gondosságra, a nem kormányzati szervezetekre és a civil társadalomra, az oktatásra, a magánszektor és a média részvételére, valamint a környezetbarát jelleggel kapcsolatos kijelentések értékelésére vonatkozó rendelkezéseit törölték, és azok nem szerepelnek az egyezmény végleges szövegében.

Az egyezményben a megelőzésre és a figyelemfelkeltésre, a szakemberek képzésére és az adatgyűjtésre vonatkozó rendelkezéseket módosították és lényegében összehangolták a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelv megfelelő rendelkezéseivel (például a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelv 16. és 18. cikkével).

Az egyezményben foglalt általános büntetőjogi rendelkezések – például a felbujtásra, a bűnségélyre és kísérletre, a joghatóságra, a jogi személyek felelősségére, a szankciókra és intézkedésekre, a befagyasztásra és elkobzásra, és a súlyosító körülményekre vonatkozóan – nagyrészt összhangban állnak a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelv megfelelő rendelkezéseivel. Ezen túlmenően ezek a rendelkezések más uniós büntetőjogi eszközökben is megjelennek, például az (EU) 2024/1226 irányelvben (az uniós korlátozó intézkedések megsértése bűncselekményi tényállásainak és szankcióinak meghatározásáról szóló irányelv), az (EU) 2017/1371 irányelvben (az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló irányelv), valamint az (EU) 2024/1260 irányelvben (a vagyoni visszaszerzésről és -elkobzásról szóló irányelv).

A jogi személyeknek az egyezmény 34. cikkében foglalt felelőssége teljes mértékben összhangban áll a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelv 6. cikkének rendelkezéseivel, mivel mindkettőre ugyanazok a feltételek vonatkoznak, és azok azonos megfogalmazást használnak. Emellett az egyezmény joghatóságról szóló 33. cikke is összhangban áll a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelv 12. cikkének rendelkezéseivel, mivel a joghatóság megállapítására szolgáló kötelező okokat hasonlóan határozzák meg, és az egyezmény egynél több részes fél által benyújtott, joghatóságot érintő követelésekre vonatkozó rendelkezése tartalmilag és jellegében megfelel a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelv rendelkezésének.

Az egyezménynek a természetes személyekre kiszabható szankciókra vonatkozó rendelkezései előírják a felek számára, hogy biztosítsák az egyezmény szerinti bűncselekmények szabadságvesztéssel történő büntethetőségét (de a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelvvel ellentétben nem határoznak meg konkrét minimumkövetelményeket a szabadságvesztés maximális időtartamára vonatkozóan). A felek pénzügyi szankciókat is bevezethetnek. A természetes személyekre kiszabható szankciókra vonatkozó rendelkezések összhangban állnak a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelvvel, és más uniós büntetőjogi eszközökben, például az (EU) 2024/1226 irányelvben is megjelennek. Mindkét jogi keret rendelkezik a jogi személyekre kiszabható pénzügyi szankciókról, valamint a kiegészítő szankciókról és intézkedésekről, például a kereskedelmi tevékenység gyakorlásától való eltiltásról, a közfinanszírozáshoz való jogosultságból történő kizárásról, beleértve a pályázati eljárásokat, támogatásokat, koncessziókat, valamint az engedélyek és felhatalmazások visszavonását. Az egyezményben foglalt szankciók és intézkedések valamennyi típusa szerepel a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelvben, valamint összhangban állnak más uniós büntetőjogi eszközökkel, például az (EU) 2017/1371 irányelv 9. cikkével és az (EU) 2024/1226 irányelv 7. cikkével.

A környezeti bűncselekmények elkövetési eszközeinek és a bűncselekményekből származó jövedelemnek a vonatkozó jogi keretben meghatározott befagyasztását és elkobzását az egyezmény 35. cikkének (3) bekezdése, valamint a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelv 10. cikke tartalmazza. Emellett az elkövetési eszközök és a jövedelmek befagyasztásának és elkobzásának az egyezmény 35. cikke (3) bekezdésében foglalt fogalma összhangban áll a vagyoni visszaszerzésről és -elkobzásról szóló (EU) 2024/1260 irányelvvel, valamint a befagyasztást és az elkobzást elrendelő határozatok kölcsönös elismeréséről szóló (EU) 2018/1805 rendelettel. Az elkövetési eszközök és a bűncselekményekből származó jövedelem befagyasztására és elkobzására vonatkozó hasonló rendelkezéseket az (EU) 2024/1226 irányelv 10. cikke és az (EU) 2017/1371 irányelv 10. cikke is tartalmaz.

Mindkét jogi keret súlyosító körülményeket ír elő, az egyezmény 36. cikke és a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelv 8. cikke. Bár az egyezmény tartalmazza ugyanazokat a súlyosító körülményeket, mint a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelv, az utóbbi túlmutat ezen, és felsorol más súlyosító körülményeket is, mint például a bizonyítékok megsemmisítése vagy a tanúk és feljelentők elkövető általi megfélemlítése. Emellett az (EU) 2024/1226 irányelv 8. cikkében foglalt súlyosító körülmények szinte teljes mértékben tükrözik az egyezményben foglalt rendelkezéseket.

A kellő érdekeltséggel rendelkező vagy jogsérelemre hivatkozó személyek, valamint a környezetvédelmet előmozdító nem kormányzati szervezetek eljárásokban való részvételi jogának fontosságát az egyezmény 39. cikke és a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelv 15. cikke hangsúlyozza.

Míg a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelv az Unióban elkövetett környezeti bűncselekményekre vonatkozik, az egyezmény szélesebb földrajzi hatókörrel rendelkezik, amely magában foglalja az Európa Tanács tagjait és a világ azon harmadik államait, amelyek az egyezmény részes feleivé válhatnak. Az egyezmény tehát egy jogilag kötelező érvényű nemzetközi szerződés keretében egyedülálló lehetőséget kínál a környezetvédelem előmozdítására az Unió határain kívül is.

A tárgyalási irányelvek szerint el kell érni, hogy az egyezmény összeegyeztethető legyen az uniós vívmányokkal, ami hozzájárul az uniós környezetvédelmi politika célkitűzéseinek megvalósításához, és a lehető legnagyobb mértékben tükrözi a környezet büntetőjog általi védelméről szóló új irányelv hatályát. Az egyezmény 56. cikkének (3) bekezdésében említett kifejezések jelentését és tartalmát meghatározó fenntartás eszközként szolgál annak biztosítására, hogy az egyezmény összhangban álljon az uniós vívmányokkal, többek között és különösen a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelvvel.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Az egyezmény teljes mértékben összhangban áll más uniós szakpolitikákkal, és nem követeli meg az EU-tól, hogy bármely szabályozott területen módosítsa szabályait, rendeleteit és normáit.

Az egyezménynek közös célkitűzései vannak más olyan uniós szakpolitikákkal és jogszabályokkal is, amelyek célja az Európai Unió Alapjogi Chartájában foglalt alapvető jogok érvényesítése.

Az egyezményben foglalt megkülönböztetésmentesség elve különösen teljes mértékben összhangban áll a megkülönböztetésmentességre vonatkozó uniós jogszabályokkal, és az egyezmény végrehajtása során elő fogja mozdítani az egyenlőség szempontjának integrálását.

Az egyezmény összhangban áll az EUMSZ harmadik részének V. címével is, amely hatásköröket ruház az Európai Unióra a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében. A környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelv

túlmenően az Európai Unió elfogadott egy sor jogi eszközt annak érdekében, hogy más bűncselekmények mellett a környezeti bűncselekmények ellen is küzdjön. A következő jogi eszközök képezik e jogi keret részét:

- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1673 irányelve (2018. október 23.) a pénzmosás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről.
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1937 irányelve (2019. október 23.) az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről.
- az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1260 irányelve (2024. április 24.) a vagyonvisszaszerzésről és -elkobzásról,
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1727 rendelete (2018. november 14.) az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynökségéről (Eurojust) és a 2002/187/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről.
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/794 rendelete (2016. május 11.) a Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynökségéről (Europol), valamint a 2009/371/IB, a 2009/934/IB, a 2009/935/IB, a 2009/936/IB és a 2009/968/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről.
- Az Európai Parlament és a Tanács 2012/29/EU irányelve (2012. október 25.) a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról.
- a Tanács 2008/841/IB kerethatározata (2008. október 24.) a szervezett bűnözés elleni küzdelemről.

Az egyezmény továbbá összhangban áll az uniós adatvédelmi vívmányokkal, többek között az általános adatvédelmi rendelettel (GDPR)⁽⁷⁾ és a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvvel⁽⁸⁾. Ezen túlmenően az egyezmény összhangban áll a hatályos vagy jelenleg felülvizsgálat alatt álló átfogó uniós környezetvédelmi joganyaggal, amely horizontális eszközként a környezet büntetőjog általi védelméről szóló új irányelv hatálya alá tartozik. Az uniós környezetvédelmi joganyag és a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelv kölcsönösen kihat egymásra, mivel a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelv meghatározása szerinti bűncselekmények elkövetése jogellenes magatartás, azaz az uniós környezetvédelmi joganyagban meghatározott kötelezettségek megszegése esetén állapítható meg.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

Az egyezménynek az Unió nevében történő aláírására való felhatalmazásról szóló határozatra irányuló javaslatot az EUMSZ 218. cikkének (5) bekezdése alapján a Tanács elé kell terjeszteni.

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet).

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/680 irányelve (2016. április 27.) a személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzett kezelése tekintetében a természetes személyek védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 2008/977/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről.

Az EUMSZ 218. cikkének (5) bekezdése rendelkezik azokról a határozatokról, amelyek „felhatalmazást ad[na]k a megállapodás aláírására”. Mivel a javaslat célja az, hogy a Bizottság felhatalmazást kapjon az egyezmény aláírására, az eljárási jogalap az EUMSZ 218. cikkének (5) bekezdése.

Az anyagi jogalap elsősorban a tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ. Az ítélezési gyakorlat értelmében, ha egy uniós intézkedés vizsgálatából az derül ki, hogy az kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegűként azonosítható, míg a másik pusztán járulékos jellegű, az intézkedést egyetlen jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt jogalapra kell alapítani.

Az egyezmény messzemenőig egybeesik a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelvvel. Tekintettel arra, hogy az egyezmény fő célkitűzése a releváns bűncselekmények meghatározására vonatkozó minimumszabályok megállapítása, a szankciókra vonatkozó minimumkövetelmények megállapítása, valamint a környezeti bűncselekmények elleni hatékonyabb küzdelmet célzó egyéb intézkedésekre vonatkozó minimumkövetelmények megállapítása, a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelv jogalapja – az EUMSZ 83. cikkének (2) bekezdése – egyben az egyezmény megkötésének anyagi jogalapja is.

• **Uniós hatáskör**

A nemzetközi megállapodások jellege („kizárólag uniós” vagy „vegyes”) az adott tárgyra vonatkozó uniós hatásköröktől függ.

Az EUMSZ 3. cikkének (2) bekezdése értelmében az Unió kizárólagos hatáskörrel rendelkezik „nemzetközi megállapodás megkötésére [...] annyiban, amennyiben az a közös szabályokat érintheti, vagy azok alkalmazási körét megváltoztathatja”. Az Európai Unió Bírósága különösen tisztázta, hogy „az ilyen kockázat [vagyis az uniós szabályok nemzetközi kötelezettségvállalások általi érintettségének vagy megváltoztatásának] megállapítása nem feltételezi a nemzetközi kötelezettségvállalások és az uniós szabályozás hatálya alá tartozó tárgykörök közötti teljes egybeesést”, azonban „az uniós közös szabályok alkalmazási körét az ilyen kötelezettségvállalások akkor is érinthetik vagy megváltoztathatják, ha az utóbbiak az ilyen szabályok által jelentős részben már szabályozott tárgykörhöz tartoznak”⁽⁹⁾. Az uniós hatáskör jellegének elemzése során figyelembe kell venni az uniós szabályok és a tervezett megállapodás rendelkezései által szabályozott tárgyköröket, azok előrelátható jövőbeli alakulását, valamint e szabályok és rendelkezések jellegét és tartalmát annak meghatározása érdekében, hogy a tervezett megállapodás sértheti-e az uniós szabályok egységes és következetes alkalmazását, valamint az általuk létrehozott rendszer megfelelő működését⁽¹⁰⁾.

Tekintettel arra, hogy az egyezmény hatálya széleskörűen egybeesik a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelvvel, az egyezmény megkötése az EUMSZ 3. cikkének (2) bekezdése értelmében érintheti a közös uniós szabályokat, vagy megváltoztathatja azok alkalmazási körét.

Az új egyezmény pontosan tükrözi a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelv szerkezetét, jellegét, tartalmát és hatályát. Mindkét jogi aktus tartalmaz a célra és hatályra, a terminológiára és a fogalommeghatározásokra, a bűncselekményekre, a jogi személyek felelősségére, a joghatóságra, a szankciókra és egyéb intézkedésekre, a súlyosító körülményekre, az eljárási jogokra és együttműködésre, a megelőző intézkedésekre és a civil társadalom részvételére vonatkozó összehangolt rendelkezéseket. Emellett a tárgyalások során a PC-ENV által javasolt eredeti egyezménytervezet több rendelkezését törölték, ami az

⁽⁹⁾ Bizottság kontra Tanács, C-114/12, ECLI:EU:C:2014:2151, 69–70. pont.

⁽¹⁰⁾ 2014. október 14-i 1/13. sz. vélemény, ECLI:EU:C:2014:2303, 74. pont.

egyezmény szövegének a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelvvel való még szorosabb összehangolásához vezetett. Szemléltetésképpen a törölt rendelkezések az állami kötelezettségekre és a kellő gondosságra, a nem kormányzati szervezetekre és a civil társadalomra, az oktatásra, a magánszektor és a média részvételére, a környezetbarát jelleggel kapcsolatos kijelentések értékelésére, a jogellenes halászatra, a környezetvédelemmel és a környezeti bűncselekmények elleni fellépéssel foglalkozó szakértői csoport létrehozására, a parlament nyomon követésben való részvételére, valamint a fenntartások érvényességére és felülvizsgálatára vonatkoztak. Több rendelkezést is jelentősen módosítottak az eredeti tervezethez képest, például a „jogellenes” kifejezés és a különösen súlyos bűncselekmény (korábban „ökocídium”) fogalom meghatározását, amelyek már szorosan tükrözik a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelv tartalmát.

Továbbá a környezeti bűncselekményekre vonatkozó uniós szabályok 2008 óta hatályban vannak, és tekintettel az ilyen bűncselekmények növekvő jelentőségére és hatására, továbbra is kiemelt prioritást élveznek, és uniós szinten továbbfejlődnek.

Következésképpen, mivel az egyezmény egy nagyrészt a közös uniós szabályok által lefedett területhez tartozik, az Uniónak kizárólagos külső hatáskörrel kell rendelkeznie az egyezménynek az Unió tekintetében „kizárólag uniós” megállapodásként történő aláírására.

Az egyezmény úgy rendelkezik, hogy nyitva áll aláírásra az Európai Unió előtt (53. cikk (1) bekezdés). Az egyezmény fenntartásokra vonatkozó rendelkezéseket is tartalmaz, amelyek lehetővé teszik az egyezményben foglalt egyes bűncselekmények fogalom meghatározásában használt „jogellenes” kifejezés, valamint a „belső jog”, a „belső rendelkezések”, a „védett” és a „követelmény” fogalmak tartalmának nyilatkozatban történő meghatározását.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

Nem alkalmazandó.

- **Arányosság**

Az egyezmény nem lépi túl a környezeti bűncselekmények elleni hatékony küzdelem szakpolitikai célkitűzéseinek eléréséhez szükséges mértéket, ezért összhangban áll az EUSZ 5. cikkének (4) bekezdésében foglalt arányosság elvével. Az Unió a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelv elfogadásával már gyakorolta belső hatáskörét ezen a területen.

A környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelvvel kapcsolatos megfontolások az egyezményre is vonatkoznak, mivel a környezeti bűncselekmények hatása és a környezetvédelem jelentősége határokon átnyúló jellegű, és nemzetközi megközelítést tesz szükségessé. Az egyezmény azzal a céllal határozza meg a bűncselekményi tényállások hatályát, hogy valamennyi magatartást szabályozza, ugyanakkor csak arra korlátozódik, ami szükséges és arányos. Az egyezményben meghatározott bűncselekmények és szankciók egyaránt a környezetvédelmi jog súlyos megsértésére korlátozódnak, így tiszteletben tartják az arányosságot.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Az EUMSZ 218. cikkének (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a Bizottság vagy az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője javaslatokat nyújt be a Tanácsnak, amely határozatot fogad el egy nemzetközi megállapodás aláírására való felhatalmazásról. Tekintettel a tervezett megállapodás tárgyára, indokolt, hogy a Bizottság erre irányuló javaslatot nyújtson be.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

Nem alkalmazandó.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A javaslatról az Európai Bizottság nem folytatott külön konzultációt az érdekelt felekkel.

Az egyezmény kidolgozása az Európa Tanács a környezet büntetőjog általi védelmével foglalkozó szakértői bizottságának, az Európa Tanács tagállamainak, valamint a megfigyelő államoknak, köztük a Szentszéknek a közös erőfeszítése volt.

Az Európa Tanácsnak a különböző érdekelt felekkel való együttműködésre vonatkozó kötelezettségvállalásával összhangban az egyezmény kidolgozásában a civil társadalom képviselői és más nemzetközi szervezetek – többek között az ENSZ Környezetvédelmi Programja (UNEP), az ENSZ Kábítószer- és Bűnügyi Hivatala (UNODC), a vadon élő állatokkal és növényekkel kapcsolatos bűncselekmények felszámolására irányuló globális kezdeményezés (EWC), valamint a Wild Legal egyesület és a Wildlife Justice Commission (a vadvilág védelmével foglalkozó bizottság) – is közreműködtek.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

Az egyezményre vonatkozó uniós tárgyalási álláspontokat a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködéssel foglalkozó tanácsi munkacsoporttal (COPEN) egyeztetve dolgozták ki.

- **Hatásvizsgálat**

Nem alkalmazandó.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

Nem alkalmazandó.

- **Alapjogok**

Az egyezmény célja a környezet – mivel az az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 37. cikkének hatálya alá tartozik – és ezáltal a polgárok jólétének fejlesztése, így pozitívan befolyásolva az élethez való jogot (a Charta 2. cikke), a testi épséghez való jogot (3. cikk), a gyermekek gondozását és jólétét (24. cikk), az egészséges munkafeltételekhez való jogot (31. cikk) és a megelőző egészségügyi ellátás igénybevételéhez való jogot (35. cikk).

Az egyezmény a személyes adatok védelmébe való beavatkozás során biztosítja a szükségesség és arányosság megvalósulását azáltal, hogy az alkalmazandó jogszabályokkal és a nemzetközi megállapodásokkal összhangban a 42. cikkben garantálja a továbbított személyes adatokra vonatkozó megfelelő adatvédelmi biztosítékok alkalmazását.

Az egyezmény a következő alapjogokat érinti:

- a vállalkozás szabadságát azáltal, hogy a 34. cikkben megállapítja a jogi személyek felelősségét, és egyértelműen meghatározza, hogy egy jogi személy mely esetekben vonható felelősségre környezeti bűncselekmények elkövetése miatt, továbbá a 35. cikk (2) bekezdésében jogi személyekre kiszabható szankciókat ír elő, amelyeknek hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük, ezáltal biztosítva a

vállalkozás szabadságába való beavatkozás során a szükségesség és arányosság megvalósulását,

- a bűncselekmények és büntetések törvényességének és arányosságának elveit (a Charta 49. cikke) azáltal, hogy a 35. cikkben hatékony, arányos és visszatartó erejű intézkedéseket ír elő, amelyek figyelembe veszik a bűncselekmény súlyosságát, továbbá a 31. cikkben meghatározza a különösen súlyos bűncselekmények eseteit, míg a 36. cikkben a súlyosító körülményekről rendelkezik,
- a kétszeres eljárás alá vonás és a kétszeres büntetés tilalmát (a Charta 50. cikke – a *ne bis in idem* elve) azáltal, hogy a 37. cikkben lehetővé teszi a valamely másik fél által hozott jogerős ítéletek figyelembevételét.

A feleknek a fenti jogok kellő tiszteletben tartásával kell végrehajtaniuk és alkalmazniuk az egyezményt.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Az egyezmény a Részes Felek Bizottságának tevékenységeihez pénzügyi hozzájárulást irányoz elő a tagsággal nem rendelkező államok részéről. Míg az Európa Tanács Alapszabályával összhangban az Európa Tanács valamennyi tagja az Európa Tanács rendes költségvetéséhez járul hozzá, a tagsággal nem rendelkező felek költségvetésen kívüli hozzájárulást fizetnek. Az Európa Tanácsban tagsággal nem rendelkező államok hozzájárulását a Miniszteri Bizottság és a tagsággal nem rendelkező állam közösen állapítja meg.

5. EGYÉB ELEMEEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Az egyezmény ellenőrzési mechanizmus bevezetéséről rendelkezik, amelynek keretében a felek képviselőiből álló Részes Felek Bizottsága nyomon követi az egyezmény végrehajtását. Ez elősegíti a felek között az információk, a tapasztalatok és a bevált gyakorlatok gyűjtését, elemzését és cseréjét, és adott esetben hozzájárul az egyezmény hatékony alkalmazásához és végrehajtásához, továbbá az egyezmény alkalmazásával felmerülő kérdésekkel kapcsolatos véleménynyilvánításhoz.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

Nem alkalmazandó.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Az 1. cikk ismerteti az egyezmény célját.

A 2. cikk meghatározza az egyezmény hatályát.

A 3. cikk tartalmazza az egyezményben szereplő fontos fogalmak meghatározását.

A 4. cikk rögzíti a megkülönböztetésmentesség elvének alkalmazását az egyezmény tekintetében.

Az 5. cikk átfogó és összehangolt politikákat ír elő az egyezmény felei számára.

A 6. cikk nemzeti stratégia kialakításáról és közzétételéről rendelkezik.

A 7. cikk előírja, hogy a felek különítsenek el pénzügyi és emberi erőforrásokat.

A 8. cikk rendelkezik a szakemberek felek általi képzéséről.

A 9. cikk meghatározza az adatgyűjtés és a kutatás körét.

A 10. cikk megállapítja az egyezmény szerinti általános kötelezettségeket, amelyek értelmében az egyezményben meghatározott bűncselekmények megelőzése érdekében jogalkotási vagy egyéb intézkedéseket kell tenni.

A 11. cikk a figyelemfelkeltést célzó intézkedésekről rendelkezik.

A 12. cikk meghatározza a jogellenes környezetszennyezéssel kapcsolatos bűncselekményeket.

A 13. cikk meghatározza a környezetvédelmi követelményeket sértő termékek forgalomba hozatalával kapcsolatos bűncselekményeket.

A 14. cikk meghatározza a vegyi anyagokkal kapcsolatos bűncselekményeket.

A 15. cikk meghatározza a radioaktív anyagokkal kapcsolatos bűncselekményeket.

A 16. cikk meghatározza a higannyal kapcsolatos bűncselekményeket.

A 17. cikk meghatározza az ózonkárosító anyagokkal kapcsolatos bűncselekményeket.

A 18. cikk meghatározza a fluortartalmú üvegházhatású gázokkal kapcsolatos bűncselekményeket.

A 19. cikk meghatározza a hulladékok jogellenes gyűjtésével, kezelésével, szállításával, hasznosításával és ártalmatlanításával kapcsolatos bűncselekményeket.

A 20. cikk meghatározza a veszélyes tevékenységet végző létesítmények jogellenes üzemeltetésével és bezárásával kapcsolatos bűncselekményeket.

A 21. cikk meghatározza a veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmények jogellenes üzemeltetésével és bezárásával kapcsolatos bűncselekményeket.

A 22. cikk meghatározza a hajók jogellenes újrafeldolgozásával kapcsolatos bűncselekményeket.

A 23. cikk meghatározza a szennyező anyagok hajók általi kibocsátásával kapcsolatos bűncselekményeket.

A 24. cikk meghatározza a felszíni vagy felszín alatti vizek jogellenes kivételével kapcsolatos bűncselekményeket.

A 25. cikk meghatározza a jogellenesen kitermelt faanyag kereskedelmével kapcsolatos bűncselekményeket.

A 26. cikk meghatározza a jogellenes bányászattal kapcsolatos bűncselekményeket.

A 27. cikk meghatározza a védett, vadon élő növény- és állatfajok jogellenes elpusztításával, megsemmisítésével, begyűjtésével és birtoklásával kapcsolatos bűncselekményeket.

A 28. cikk meghatározza a védett, vadon élő növény- és állatfajok jogellenes kereskedelmével kapcsolatos bűncselekményeket.

A 29. cikk meghatározza a védett területen található élőhelyek jogellenes károsításával kapcsolatos bűncselekményeket.

A 30. cikk meghatározza az idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatos bűncselekményeket.

A 31. cikk meghatározza, hogy mi minősül különösen súlyos bűncselekménynek.

A 32. cikk rendelkezik a felbujtásról, a bűnszervezetről és a kísérletről.

A 33. cikk meghatározza, hogy a felek mely esetekben kötelesek megállapítani joghatóságukat az egyezménnyel kapcsolatban.

A 34. cikk a jogi személyek felelősségéről rendelkezik.

A 35. cikk a szankciókról és intézkedésekről rendelkezik.

A 36. cikk a súlyosító körülményekről rendelkezik.

A 37. cikk rendelkezik valamely másik fél által korábban hozott ítéletek figyelembevételének lehetőségéről.

A 38. cikk rendelkezik az eljárások megindításáról és lefolytatásáról.

A 39. cikk felsorolja azokat az eseteket, amikor a feleknek mérlegelniük kell, hogy jogokat biztosítsanak személyek és nem kormányzati szervezetek számára az eljárásokban való részvételhez.

A 40. cikk rendelkezik a büntetőügyekben folytatott nemzetközi együttműködésről.

A 41. cikk lehetőséget biztosít arra, hogy a felek előzetes kérelem nélkül továbbítsák az információkat.

A 42. cikk kimondja, hogy be kell tartani a személyes adatok védelmére vonatkozó alkalmazandó jogszabályokban és nemzetközi megállapodásokban foglalt adatvédelmi szabályokat.

A 43. cikk rendelkezik a sértetteknek a nyomozások és büntetőeljárások alatti jogállásáról.

A 44. cikk rendelkezik a tanúk egyezmény szerinti védelméről.

A 45. cikk rendelkezik azon személyek védelméről, akik az egyezmény szerint bűncselekményeket jelentenek be vagy együttműködnek az igazságszolgáltatással.

A 46. cikk rendelkezik a Részes Felek Bizottságának összetételéről és belső eljárásairól.

A 47. cikk felsorolja, hogy milyen további képviselőket lehet vagy kell kinevezni a Részes Felek Bizottságába.

A 48. cikk felsorolja a Részes Felek Bizottságának feladatait.

A 49. cikk az egyezménynek a nemzetközi jog más forrásaival való kapcsolatára vonatkozik.

Az 50. cikk az egyezmény módosításaira vonatkozik.

Az 51. cikk meghatározza az egyezmény joghatóságait.

Az 52. cikk szabályozza az egyezménnyel kapcsolatos vitarendezési mechanizmust.

Az 53. cikk rendelkezik az egyezmény aláírásáról és hatálybalépéséről.

Az 54. cikk rendelkezik az egyezményhez való csatlakozásról.

Az 55. cikk az egyezmény területi hatályára vonatkozik.

Az 56. cikk írja elő az egyezmény egyes rendelkezéseivel kapcsolatos fenntartások benyújtásának lehetőségét, különösen azt, hogy a regionális integrációs szervezetek a harmonizált belső jogszabályok alapján meghatározhatják az egyezményben foglalt egyes fogalmak tartalmát.

Az 57. cikk rendelkezik az egyezmény felmondásáról.

Az 58. cikk rendelkezik azokról az esetekről, amikor az Európa Tanács főtitkárának értesítést kell küldenie.

- **Az egyezmény aláírása és szövege**

Az egyezmény szövegét a jelen javaslattal együtt benyújtják a Tanács részére.

A fenntartás szövegét a jelen javaslattal együtt nyújtják be.

A Szerződésekkel összhangban a Bizottság feladata, hogy biztosítsa az egyezmény aláírását, figyelemmel annak későbbi időpontban történő megkötésére.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA**az Európa Tanács a környezet büntetőjog általi védelméről szóló egyezményének az Európai Unió nevében történő aláírásáról**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 83. cikke (2) bekezdésére, összefüggésben annak 218. cikke (5) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) A Tanács 2023. szeptember 28-án felhatalmazta a Bizottságot, hogy az Unió nevében részt vegyen az Európa Tanácsnak a környezet büntetőjog általi védelméről szóló egyezményével (a továbbiakban: az egyezmény) kapcsolatos tárgyalásokon⁽¹⁾.
- (2) Az egyezményt az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága [...] -án/-én fogadta el, és azt a tervek szerint [...] -án/-én nyitják meg aláírásra.
- (3) Az egyezmény 53. cikke úgy rendelkezik, hogy az egyezmény aláírásra nyitva áll az Európai Unió előtt.
- (4) Az egyezmény rendelkezéseket állapít meg az egyezmény céljára és hatályára, a jogi fogalom meghatározásokra és terminológiára, a bűncselekményekre, a jogi személyek felelősségére, a szankciókra és egyéb intézkedésekre, a súlyosító és enyhítő körülményekre, az eljárási jogokra és az együttműködésre, a megelőző intézkedésekre és a civil társadalom részvételére vonatkozóan a környezeti bűnözés területén.
- (5) Az Európai Parlament és a Tanács 2024. április 11-én az Európai Unió működéséről szóló szerződés 83. cikkének (2) bekezdése alapján elfogadta az (EU) 2024/1203 európai parlamenti és tanácsi irányelvet⁽²⁾, amely széleskörűen összhangban áll az egyezménnyel.
- (6) Tekintettel arra, hogy az egyezmény hatálya és anyagi jogi rendelkezései nagymértékben megegyeznek az (EU) 2024/1203 irányelvvel, az egyezmény megkötése az Európai Unió működéséről szóló szerződés 3. cikkének (2) bekezdése értelmében érintheti a közös uniós szabályokat, vagy megváltoztathatja azok alkalmazási körét. Az Unió ezért kizárólagos külső hatáskörrel rendelkezik az egyezmény aláírására.

⁽¹⁾ A Tanács (EU) 2023/2170 határozata (2023. szeptember 28.) az Európai Bizottságnak a környezet büntetőjog általi védelméről szóló 1998. évi egyezményt (ETS 172. sz.) hatályon kívül helyező és annak helyébe lépő Európa tanácsi egyezményről szóló tárgyalásokon az Európai Unió nevében való részvételre történő felhatalmazásáról (HL L, 2023/2170, 2023.10.16., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2170/oj>).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1203 irányelve (2024. április 11.) a környezet büntetőjog általi védelméről, valamint a 2008/99/EK és a 2009/123/EK irányelv felváltásáról (HL L, 2024/1203, 2024.4.30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1203/oj>).

- (7) Az egyezmény és az (EU) 2024/1203 irányelv közötti összeegyeztethetőség biztosítása érdekében az Uniónak élnie kell az egyezmény 56. cikkének (3) bekezdésében foglalt lehetőséggel, hogy fenntartás útján meghatározza a „jogellenes” kifejezés, és az egyezmény szerinti bűncselekmények meghatározása céljából használt egyéb fogalmak tartalmát.
- (8) Ezért az egyezményt az Unió nevében alá kell írni, és a fenntartást jóvá kell hagyni.
- (9) [Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló álláspontjáról szóló 21. sz. jegyzőkönyv 3. cikkével összhangban Írország [a ...-án/-én kelt levelében] bejelentette, hogy részt kíván venni a jelen határozat elfogadásában és alkalmazásában.] vagy [Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló álláspontjáról szóló 21. sz. jegyzőkönyv 1. és 2. összhangban és a jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül Írország nem vesz részt a jelen határozat elfogadásában, így az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.]
- (10) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, a Dánia álláspontjáról szóló 22. sz. jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével összhangban Dánia nem vesz részt a jelen határozat elfogadásában, így az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó,
- (11) Az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendelet³ 42. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Bizottság egyeztetett az európai adatvédelmi biztossal, aki XXXX-án/-én véleményt nyilvánított⁴,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Tanács felhatalmazást ad az Európa Tanács a környezet büntetőjog általi védelméről szóló egyezményének az Unió nevében történő aláírására, figyelemmel az említett egyezmény megkötésére⁽⁵⁾.

2. cikk

A fenntartás jóváhagyásra kerül⁽⁶⁾.

(3) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

(4) HL C [...], [...], [...] o.

(5) Az egyezmény szövegét a megkötéséről szóló határozattal együtt hirdetik ki.

(6) A fenntartás a HL L., [...] számában számában kerül kihirdetésre.

3. cikk

Ez a határozat [...] -án/-én lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*